

Kvindeegen

af Birthe Christensen

I anledning af at kvinderne fik valgret i 1915, blev der 5. juni 1915 plantet mange egetræer over hele landet. Det var nu ikke kun kvinderne, som fik valgret, det gjaldt også andre grupper, som hidtil havde været afskåret fra at stemme. Man talte om de 7 F'er. Fruentimmer, Folkehold, Fattige, Fallenter, Fjølser, Forbrydere og Fremmede, disse fik alle valgret. I dag betragter man valgretten som en selvfølge, men det gjorde man ikke for 100 år siden. Det tog politikeren Frederik Bajer 30 år og fremsættelse af 13 lovforslag, før valgretten blev behandlet i folketinget og landstinget, til den endelig blev vedtaget, og grundloven herefter ændret.

Tåsinge

Her på Tåsinge blev der også plantet egen rundt omkring, både i haver og hegn. Nogle steder var egne offentligt tilgængelige bl.a. i Troense. Valdemar Jensen, smedemester og lokalhistoriker fra Vornæs, beskriver i sin bog, »Tåsinge rundt«, at der blev plantet en egen i Troense i anledning af kvindernes valgret, men den levede ikke mange år. Det fortælles, at når mændene gik deres aftenture, tisede de på den. Det blev for meget for egen, den gik ud, ingen ved i dag, hvor den stod.

På Sydtåsinge ved Skovballevej, hvor Kragekærvej støder til, blev der også plantet en egen i anledning af valgretten. Der fortælles, at det var Margrethe Horn, Søby Forskole, og Marie Skare, Skovballe, som forestod den plantning. Der blev sat fint tilhuggede granitsten rundt om træet, med en tyk jernkæde fæstnet på stenene. Beboerne i området havde selv betalt for træ og opsætning.

Beboerne på Sydtåsinge var stolte af egen og troede ikke deres egne øjne, da de en tidlig

august morgen i 1981 opdagede, at egen pludselig blev fældet. Amtet havde besluttet, at Knasterhovvejen ikke skulle glide over i Skovballevej, som den gjorde, men af trafik-sikkerhedsmæssige grunde føres vinkelret på Skovballevej. Skovballevej var på det tidspunkt en amtsvej.

Området ved egetræet havde gennem årtier været det lokale mødested for børn og voksne. Egen hørte til på det sted, og så blev den fældet uden videre varsel til lokalbefolkningen. Man havde glemt at spørge dem og ikke undersøgt træets betydning for lokalområdet. Der blev selvfølgelig klaget til kommunen, idet man mente, at man ikke bare kunne fælde kvindeegen.

Tegning af kvindeegen ved Skovballe, som den så ud, kort før den blev fældet. Træets facon vidner om et vindblæst område på Sydtåsinge. (Tegning: Signe Mette Thrane)

Men sket var sket. Egen var blevet fældet, men efter protester blev der ydet kompensation, og allerede ugen efter blev der plantet en ny eg, ikke på det oprindelige sted, men på et mere trafiksikkert sted i nærheden. På billedet kan man se, hvor den oprindelige eg stod, nemlig der hvor højtænderne begynder i venstre side af vejen. Det nye egetræ fik de tilhuggede granitsten og jernkæden med. Så der står igen et egetræ, men størrelsen?

Nu her i 100-året for valgretten, har vi fået oplyst, at der findes en eg, som er tvilling til den oprindelige kvindeeg, som blev plantet i 1915. Dette træ står i marken ved Åge Hansens gård, Skaregård i Skovballe, nær ved en mergelgrav. Denne mark har tilhørt Marie og Anders Skare. Marie skulle efter sigende have plantet egen. Så man da havde den i reserve, hvis den officielle kvindeeg gik ud.

Birthe Christensen, fhv. sygeplejerske, bosiddende og medhjælpende hustru på fødegården beliggende Skaregårdsvej 11, Skovballe, Tåsinge. Nu bosiddende på Sangdrosselvej i Landet, Tåsinge.

Erstatningsegetræet, som blev plantet i 1981, som det ser ud i 2015. Selv om træets størrelse stadig ikke kan sammenlignes med det oprindelige træ, så har vinden sørget for, at faconen på træerne stort set er ens. (Foto: Jytte Munch)

Tvillingegegen trives godt. Blandt levende hegn og kornmarker lever den en beskyttet tilværelse ved Skaregård i Skovballe og har nået en god størrelse her 100 år efter plantningen. (Foto: Jytte Munch)